

Dôvodová správa
k návrhu Všeobecne záväzného nariadenia Košického samosprávneho kraja
o organizácii referenda Košického samosprávneho kraja

Povinnosť prijať návrh Všeobecne záväzného nariadenia o organizácii referenda je upravená v § 15 ods. 8 zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov od roku 2001. Košický samosprávny kraj ako prvý z ôsmich samosprávnych krajov pristúpil k vypracovaniu návrhu Všeobecne záväzného nariadenia o organizácii referenda. Prijatie Všeobecne záväzného nariadenia o organizácii referenda je aj jedným z opatrení odporúčaným Transparency International Slovensko v Návrhu opatrení protikorupčného auditu Košického samosprávneho kraja.

Návrh Všeobecne záväzného nariadenia o organizácii referenda Košického samosprávneho kraja upravuje podrobnosti pri organizácii referenda Košického samosprávneho kraja vyhláseného Zastupiteľstvom Košického samosprávneho kraja.

Zastupiteľstvo má oprávnenie vyhlásiť referendum o dôležitých otázkach, ktoré sa týkajú výkonu samosprávy samosprávneho kraja, ak sa na tom uznesie alebo ak o to petíciou požiada aspoň 30 % oprávnených voličov ako aj o odvolaní predsedu, ak:

- a) je neprítomnosť alebo zdravotná nespôsobilosť predsedu na výkon funkcie dlhšia ako šesť mesiacov,
- b) hrubo alebo opakovane zanedbáva povinnosti predsedu, a tým vznikajú vážne nedostatky v správe samosprávneho kraja,
- c) o to petíciou požiada aspoň 30 % oprávnených voličov.

Predmetom referenda nemôžu byť základné práva a slobody.

Zastupiteľstvo v uznesení o vyhlásení referenda vyhlási predmet referenda, určí deň konania referenda a lehoty na kreovanie orgánov zabezpečujúcich priebeh referenda.

Druhá časť nariadenia upravuje kreovanie orgánov pre referendum, ktorými sú volebná komisia samosprávneho kraja, obvodné komisie a okrskové komisie, upravuje ich práva a povinnosti. Pre informáciu uvádzame, že pre konanie volieb do orgánov samosprávnych krajov v roku 2017 Zastupiteľstvo KSK určilo 11 volebných obvodov a obce, mestá a mestské časti mesta Košice zriadili spolu 854 volebných okrskov. Takýto počet volebných obvodov a volebných okrskov sa považuje za štandardný, a možno predpokladať, že pri vyhlásení referenda Košického samosprávneho kraja budú počty volebných obvodov a volebných okrskov obdobné.

Tretia časť nariadenia upravuje prípravu hlasovania a samotné hlasovanie. Štvrtá časť nariadenia upravuje zistenie a vyhlásenie výsledkov hlasovania, ukončenie činnosti volebných orgánov a vyhlásenie výsledkov hlasovania.

Výsledky referenda sú platné ak sa na ňom zúčastnila aspoň polovica oprávnených voličov a ak rozhodnutie bolo prijaté nadpolovičnou väčšinou platných hlasov oprávnených voličov.

Košický samosprávny kraj ku dňu konania volieb do orgánov samosprávnych krajov v roku 2017 mal v zoznamoch voličov zapísaných cca 630 000 oprávnených voličov.

Piata časť nariadenia upravuje materiálno – technické zabezpečenie volebných komisií a nároky členov komisií. Financovanie nákladov spojených s organizáciou referenda je v plnom rozsahu rozpočtovým opatrením Košického samosprávneho kraja. Samosprávny kraj kryje všetky náklady z vlastných zdrojov. Na základe analógie výdavkov súvisiacich s prípravou a vykonaním volieb do orgánov samosprávnych krajov v roku 2017, kde náklady na organizáciu volieb činili spolu 10 199 209 eur sa náklady na organizáciu referenda Košického samosprávneho kraja dajú predpokladať vo výške 1 450 000 eur.

Šiesta časť nariadenia upravuje vedenie a transparentnosť kampane súvisiacej s referendom. Siedma časť upravuje povinnosť obcí, miest a mestských častí mesta Košice spolupracovať pri organizácii referenda a ďalšie splnomocňujúce otázky.

Referendum v tej istej veci možno opakovať najskôr po uplynutí 24 mesiacov od jeho vykonania.

Samosprávny kraj vydáva Návrh Všeobecne záväzného nariadenia podľa § 8 ods. 1 zákona č. 302/2001 Z. z. a je vypracovaný v súlade so súčasnou platnou právnou úpravou.

Návrh Všeobecne záväzného nariadenia je zaradený v rámci I. etapy protikorupčných opatrení do návrhu programu 13. zasadnutia Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja.

Košice, 05. 08. 2019

Spracovala: PhDr. Anna Heribanová,
Mária Rogozinská